

TOETSINGSADVIES OVER
HET MILIEU-EFFECTRAPPORT
POLYPROPEENFABRIEK DSM

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
polypropeenfabriek DSM / [Commissie voor de
Milieu-effectrapportage]. - Utrecht : Commissie voor de
Milieu-effectrapportage

ISBN 90-5237-025-7

SISO 614.62 UDC [504.064.2:678.5/.8](492*6400)

Trefw.: milieu-effectrapportage ; DSM /
polypropeenfabrieken ; DSM.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan Gedeputeerde Staten van Limburg,
Postbus 5700,
6202 MA MAASTRICHT

uw kenmerk

Br 50375

onderwerp

Toetsingsadvies over MER
Polypropeenfabriek DSM Geleen

uw brief

18 oktober 1988

ons kenmerk

U955-88/Sf/mh/173-99

utrecht,

14 december 1988

Met bovengenoemde brief verzocht U de Commissie voor de milieu-effectrapportage advies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) Polypropeenfabriek DSM Geleen.

Hierbij bied ik U het advies van de Commissie aan, overeenkomstig artikel 41 z van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm).

Uit het toetsingsadvies komt naar voren dat de Commissie van oordeel is dat aan het MER de nodige zorg is besteed. Met uitzondering van geluidsaspecten en het meest milieuvriendelijke alternatief ten aanzien van bepaalde emissiepunten naar de lucht geeft het MER een goed beeld van de milieu-gevolgen. Er zijn geen onjuistheden geconstateerd.

De Commissie zou U wel in overweging willen geven de mogelijkheid te bezien om de resultaten van de nog uit te voeren studies over geluidsanering, het eventueel treffen van aanvullende maatregelen om voor bepaalde emissiepunten de emissies naar de lucht verder terug te brengen en van nog te verrichten nadere veiligheidsstudies alsnog ter visie te leggen.

Voor de inhoud van het toetsingsadvies verwijs ik verder korthedshalve naar de samenvatting, waarin de belangrijkste aandachtspunten uit het advies zijn bijeengebracht.

Met het uitbrengen van dit toetsingsadvies hoopt de Commissie een nuttige bijdrage te leveren aan de besluitvorming over de voorgenomen activiteit.

ir. K.H. Veldhuis,
voorzitter werkgroep m.e.r.
Polypropeenfabriek DSM

TOETSINGSADVIES OVER
HET MILIEU-EFFECTRAPPORT POLYPROPEENFABRIEK DSM

Advies op grond van artikel 41z, lid 1 en 2 van de Wet algemene bepalingen Milieuhygiëne inzake de inhoud van het milieu-effectrapport Polypropeenfabriek DSM te Geleen ten behoeve van de besluitvorming over betreffende milieuvergunningen.

Uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van Limburg door een werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage.

De secretaris,
van de werkgroep MER Polypropeenfabriek DSM,

De voorzitter,

ir. R.I. Seijffers

ir. K.H. Veldhuis

Utrecht, 14 december 1988

INHOUDSOPGAVE

	<u>pagina</u>
1. INLEIDING	1
2. SAMENVATTING VAN HET ADVIES	3
3. TOETSING IN HOOFDLIJNEN VAN HET MER	4
3.1 Probleemstelling en doel	4
3.2 Te nemen en genomen besluiten	4
3.3 Alternatieven/varianten	4
3.3.1 Algemeen	4
3.3.2 Het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast	5
3.4 De bestaande toestand en de te verwachten ontwikkelingen	6
3.5 Gevolgen voor het milieu	6
3.5.1 Luchtverontreiniging	6
3.5.2 Oppervlaktewater	7
3.5.3 Bodem, grondwater en afvalstoffen	7
3.5.4 Geluidhinder	7
3.5.5 Woon- en leefmilieu en veiligheid	7
3.5.6 Kosten	8
3.6 Vergelijking van de alternatieven/varianten	8
3.7 Leemten in kennis en informatie	9
3.8 Evaluatie achteraf / monitoring / nazorg	9
3.9 Vorm en presentatie van het MER	9
3.10 Samenvatting van het MER	9

BIJLAGEN

1. Brief van Gedeputeerde Staten van Limburg, van 18 oktober 1988 met verzoek om advies.
2. Samenstelling van de werkgroep van de Commissie.
3. Lijst van inspraakreacties.

1. INLEIDING

DSM heeft het voornemen haar produktiecapaciteit voor de kunststof polypropeen (PP) te verdubbelen door haar bestaande polypropeenfabriek (PPF) op de lokatie Zuid van haar bedrijfsterrein te Geleen uit te breiden met een tweede produktiestraat. Ten behoeve van de besluitvorming met betrekking tot het verlenen van de betreffende milieuvergunningen wordt de procedure van de milieu-effectrapportage (m.e.r.) gevolgd. Het gaat om de revisie-vergunningen volgens de Hinderwet, de Wet inzake de luchtverontreiniging en de Wet geluidhinder.

Deze m.e.r. is gestart op 12 februari 1988. De richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport (MER) zijn vastgesteld op 31 mei 1988, mede op grond van het advies van de Commissie voor de m.e.r., uitgebracht op 12 april 1988. Het MER, dat werd opgesteld door medewerkers van de initiatiefnemer DSM, is van 24 oktober tot 24 november 1988 ter inzage gelegd.

In een schrijven (zie bijlage 1) werd de Commissie tot 24 december 1988 in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over het MER.

Het is de bedoeling dat de Commissie een oordeel uitspreekt over de kwaliteit van het MER, mede ten behoeve van de besluitvorming. Meer formeel gesteld, moet het MER door de Commissie worden beoordeeld in hoeverre wordt voldaan aan:

- de in de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm)[1] gestelde regels voor de inhoud van het MER (artikel 41 j en 41 k)[2]; mede gelet op:
  - de door het bevoegde gezag gegeven richtlijnen voor het MER;
  - de eis dat het MER geen onjuistheden bevat (artikel 41 w, tweede lid).

Het voorliggende toetsingsadvies is opgesteld door de werkgroep van de Commissie, die ook het advies inzake richtlijnen voor het MER heeft uitgebracht. De samenstelling van de werkgroep is gegeven in bijlage 2. De werkgroep vertegenwoordigt op dit punt de Commissie en wordt verder in dit advies aangeduid met "de Commissie".

In overeenstemming met het gestelde in artikel 41 z, tweede lid van de wet heeft de Commissie alle (in totaal 4) via het bevoegd gezag ontvangen bezwaarschriften, adviezen en opmerkingen in beschouwing genomen. Door enkele vertegenwoordigers van (de werkgroep van) de Commissie werd op 9 november 1988 de hoorzitting in Geleen bijgewoond. Voor zover de inspraakreacties (zie bijlage 3) betrekking hebben op het onderwerp van de m.e.r., werden zij in het toetsingsadvies verwerkt.

---

1 Staatsblad 1986, 211.

2 Er zijn nog geen regels vastgesteld ex artikel 41 k van de wet, zodat geen beoordeling aan de hand van dit artikel heeft plaatsgevonden.

Naar aanleiding van de eerste beoordeling door bevoegd gezag van het MER heeft DSM aanvullende informatie verschaft met betrekking tot geluidsaspecten en toxiciteit. De betreffende aanvullende nota's zijn ter inzage gelegd en de Commissie ter beoordeling toegezonden. De Commissie heeft deze aanvullende informatie in haar beschouwingen betrokken.

Het volgende hoofdstuk bevat de samenvatting van dit toetsingsadvies (zie tevens de aanbiedingsbrief). In hoofdstuk 3 volgt de toetsing in hoofdlijnen van het MER.

2. SAMENVATTING VAN HET ADVIES

Aan het MER is de nodige zorg besteed. Er wordt een overzichtelijk en een vrijwel volledig beeld van de gevolgen voor het milieu van de uitgewerkte alternatieven en varianten gegeven, echter enkele onderdelen van het MER zijn nog niet geheel bruikbaar voor een milieubewuste besluitvorming. Met name ten aanzien van het aspect geluidhinder en het meest milieuvriendelijke alternatief heeft de Commissie bedenkingen. Deze onderdelen zijn niet geheel volgens de richtlijnen uitgewerkt en zijn tevens onvoldoende onderbouwd.

Op deze enkele uitzonderingen na, voldoet het MER in grote lijnen aan de vastgestelde richtlijnen. Er zijn geen onjuistheden geconstateerd.

Behoudens ten aanzien van het geluidsaspect is in het MER ook het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast (nog) niet volledig uitgewerkt op het punt van het verder terugdringen van de emissies van vluchtige organische stoffen (VOS). Over de haalbaarheid van aanvullende maatregelen in dit verband zou pas in 1989 meer duidelijkheid kunnen worden verschaft. Beide aspecten (geluid en VOS) dreigen zo buiten de openbare beoordeling en de toetsing door de Commissie te gaan vallen, te meer daar onduidelijk blijft in hoeverre aangeduide maatregelen daadwerkelijk zullen worden getroffen.

Voor een gedegen beoordeling van de veiligheidsaspecten, die samenhangen met in het bijzonder de veranderingen in de logistiek en de opslag van propaan en etheen en de reactorveiligheid, is aanvullende informatie nodig die pas tijdens de ontwerp-fase beschikbaar kan komen. Deze aanvullende informatie zal ondermeer beschikbaar komen in de vorm van een storingsanalyse, een arbeidsveiligheidsrapport en een externe veiligheidsrapport (voor het gehele DSM-complex).

De paragraaf over de evaluatie achteraf/monitoring is eveneens zeer summier.

De keuze van het te gebruiken (slurry)proces voor de produktie van polypropaan en copolymeren wordt voldoende onderbouwd, hoewel daarbij wel detailkanttekeningen zijn te maken.

3. TOETSING IN HOOFDLIJNEN VAN HET MER

3.1 Probleemstelling en doel

Artikel 41 j, eerste lid onder a van de Wabm:
het MER bevat tenminste: *"een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd"*.

De voorkeur van DSM voor het toe te passen type productieproces is op zich voldoende onderbouwd. Wel kunnen enkele kanttekeningen worden geplaatst.

In par. 3.5 van het MER wordt op pag. 14 het gebruik en vrijkomen van heptaan genoemd als inherente hulpstof bij het slurryproces. Butanol wordt hierbij niet genoemd, hoewel deze hulpstof elders in het MER wel aandacht krijgt. Bij slurryprocessen treden lekverliezen van deze hulpstoffen op terwijl andere processen geen hulpstoffen behoeven. Het is niet mogelijk gebleken een volledige, kwantitatieve vergelijking van de emissies naar de lucht voor de verschillende productieprocessen op te stellen.

3.2 Te nemen en genomen besluiten

Artikel 41 j, eerste lid onder c van de Wabm:
Het MER bevat tenminste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven"*.

Niet duidelijk wordt gemaakt hoe de resultaten van het geluidssaneringsonderzoek met betrekking tot de PFF 1, het nader onderzoek ter beperking van de uitstoot van ondermeer emissiepunt 6 en van nog te verrichten nadere veiligheidsstudies (zie ook 3.5.5) in de besluitvorming over het voorliggende project zullen worden meegewogen. De vraag is of deze resultaten ter zake ter visie worden gelegd voordat nadere besluitvorming gaat plaatsvinden.

3.3 Alternatieven/varianten

Artikel 41 j, eerste lid onder b van de Wabm:
Het MER bevat tenminste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen"*.

3.3.1 Algemeen

Op het zogenoemde "meest milieuvriendelijke alternatief" (zie 3.3.2) na zijn in het MER mogelijke reële alternatieven/varianten van de voorge-

nomen activiteit in grote lijnen bevredigend beschreven. Naast de voorgestelde voorzieningen zijn er echter nog een aantal aanvullende voorzieningen en milieubescherpende maatregelen op het vlak van emissies naar de lucht en geluidhinder denkbaar. Ook over veiligheidsaspecten blijft in het MER nog onduidelijkheid bestaan door het (nog) niet beschikbaar zijn van specifieke informatie.

3.3.2 Het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast

Artikel 41 j, derde lid van de Wabm:

"Tot de, ingevolge het eerste lid onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast."

In het MER wordt de variant "PPF 1 + 2 extra" als het zogenoemde "meest milieuvriendelijke alternatief" aangeduid. De betreffende extra voorzieningen houden een verdere beperking van de uitstoot van propeen, heptaan en stof door emissiepunt 6 (en 7) in.

Het MER stelt (pag. 58) dat daarvoor "diverse methoden in principe bruikbaar zijn, maar dat onvoldoende zekerheid bestaat over de werking, het effect en mogelijke problemen hierbij". Gesteld wordt, dat inmiddels nader onderzoek is gestart. Omdat verder in het MER nauwelijks wordt ingegaan op deze aanvullende voorzieningen, is de Commissie van mening dat het meest milieuvriendelijke alternatief voor dit onderdeel in het MER nog niet werkelijk volledig is uitgewerkt. Hierdoor is het niet mogelijk dit meest milieuvriendelijke alternatief op evenwichtige wijze te beoordelen naast de voorgestelde variant.

Naast de genoemde voorzieningen zou in het meest milieuvriendelijke alternatief bij de emissiepunten 6 en 7 nog kunnen worden gedacht aan:

- koeling van de afgasstroom gevolgd door adsorptie (bijv. aan actieve kool), adsorptie aan een geschikte adsorptievloeistof of biologische filtratie;
  - voorfiltratie met behulp van een absoluut filter, gevolgd door compressie en aansluiting op het Centrale Stookgas Net;
- en voor emissiepunt 9:
- voor-afschieding van wasachtige produkten gevolgd door diepkoeling, adsorptie e.d.

Aangegeven zou moeten worden welke effectiviteit daarbij kan worden behaald en welke eventuele nadelen hiertegenover staan.

Ook bij het terugbrengen van het geluidniveau van PPF 2 + PPF 1 worden de resultaten van de toepassing van de best bestaande technieken onvoldoende zichtbaar gemaakt. Tevens kan de toepassing van een hoogactieve, uitwasvrije katalysator (zie MER, pag. 60) waar reeds mogelijk (bij homo- en gewone copolymeren) om het gewenste (aanvaardbaar) kwaliteitsniveau van het produkt te bereiken nog als een onderdeel van dit alternatief worden beschouwd. Hierdoor kunnen de jaarlijkse emissies van butanol en heptaan naar de lucht verder worden teruggebracht.

3.4 De bestaande toestand en de te verwachten ontwikkelingen

Artikel 41 j, lid 1 onder d:

Een MER bevat tenminste: *"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit, noch de alternatieven worden ondernomen"*.

Met betrekking tot de bestaande toestand van het milieu zijn er geen bijzondere opmerkingen, behalve dat de te verwachten ontwikkelingen daarin, mede door het treffen van beschreven aanvullende milieubescherpende maatregelen bij de PPF 1 en elders in het DSM-complex niet worden aangegeven.

3.5 Gevolgen voor het milieu

Artikel 41 j, lid 1 onder e van de Wabm:

Een MER bevat tenminste *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de beschreven alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven"*.

3.5.1 Luchtverontreiniging

In aanvulling op het hiervoor in par. 3.3.2 gestelde, kan nog het volgende worden opgemerkt.

In de PPF wordt etheen voor copolymeren gebruikt. De betreffende procesemissies en lekverliezen worden in het MER niet gekwantificeerd aangegeven, zodat ook geen inzicht in de gevolgen voor het milieu kan worden verkregen. Wel wordt in bijlage 18 een overzicht gegeven van de huidige luchtkwaliteit op het meetpunt Mauritscomplex 2. Uit deze getallen kan indirect worden afgeleid dat de emissies en concentraties op leefniveau van etheen aandacht behoeven.

De vluchtige organische stoffen (VOS) komen slechts in hun algemeenheid (als groep) aan de orde^[3]. Wel worden de milieu-effecten van propeen afzonderlijk beschreven.

De Commissie heeft overigens kennis genomen van het plan van DSM voor het jaar 2000 de totale emissie van VOS met 1000 ton per jaar terug te brengen, behoudens verdergaande maatregelen te treffen in het kader van het project KWS-2000 (zie MER, pag. 21).

---

3 Zie bijlage 3, reactie nr. 4.

3.5.2 Oppervlaktewater

Als koelwater wordt geflocculeerd kanaalwater gebruikt. Niet duidelijk is waar het warme koelwater wordt geloosd en of daarbij thermische verontreiniging kan optreden[4]. De Commissie heeft echter de indruk dat het niet om een substantiële bijdrage gaat.

3.5.3 Bodem, grondwater en afvalstoffen

Over bodem en grondwater en oppervlaktewater zijn er geen belangrijke opmerkingen. Wel valt op dat gegevens over beschermingszones van de grondwateronttrekkingen ten behoeve van drinkwater voor Sittard niet worden vermeld. Ook vermeldt het MER niet in hoeverre er voor de PPF 2 grondwateronttrekking nodig is[5].

3.5.4 Geluidhinder

Het aspect geluidhinder is naar de mening van de Commissie te globaal behandeld. De in de richtlijnen genoemde analyse naar immissierelevante deelbronnen is onvolledig. Hierdoor is het niet mogelijk een compleet kwantitatief beeld te krijgen van die componenten waarvoor maatregelen moeten worden genomen en hoe zwaar deze moeten zijn[6].

Voorts is het onbevredigend dat in het MER niet wordt ingegaan op de op handen zijnde geluidsanering, omdat momenteel het doel noch de omvang hiervan bekend zouden zijn. De randvoorwaarden daarvoor worden thans door bevoegd gezag vastgelegd. Er hadden tenminste enkele realistische saneringsscenario's kunnen worden verondersteld, waaraan de geluidinvloed van PPF 2 had kunnen worden gerelateerd. Pas dan kan namelijk worden beoordeeld of de geluidproductie van PPF 2 een significante invloed op de omgeving zal hebben.

Op 21 november 1988 heeft de Commissie van Gedeputeerde Staten van Limburg aanvullende informatie op het MER met betrekking tot geluidaspecten ontvangen[7]. Deze nota geeft wel een toelichting op de problematiek, maar levert inhoudelijk geen nieuwe gezichtspunten op.

3.5.5 Woon- en leefmilieu en veiligheid

In het MER (pag. 75) wordt geen inzicht gegeven hoe de analyse van de effecten van een maximaal geloofwaardig ongeval heeft plaatsgevonden. Wel wordt gesteld dat als maximaal scenario een 50 mm lek in een van de reactoren is aangenomen. Waarom dit scenario als het maximaal geloofwaardig ongeval wordt beschouwd, wordt niet onderbouwd[8]. Het is

---

4 Zie bijlage 3, reactie nr. 2.

5 Zie bijlage 3, reactie nr. 2.

6 Vergelijk de kanttekeningen in de eerste beoordeling van het MER door bevoegd gezag bij par. 5.1.14 van het MER.

7 De Nota: Prognose geluidemissie en -immissie van de PPF2. Aanvulling ten behoeve van het milieu-effectrapport Polypropeenfabriek 2.

8 Zie bijlage 3, reactie nr. 4.

daarom zinvol bij de beoordeling van risico's ook andere (grotere) ongevallen te beschouwen, bijvoorbeeld het vrijkomen van de totale reactorinhoud via de grootste aansluiting.

Ook wat er kan gebeuren bij bijvoorbeeld het falen van het koelsysteem wordt niet duidelijk gemaakt door middel van een storingsanalyse.

Ook op de veiligheidsgevolgen van veranderingen in de logistiek en de opslag van propeen en etheen wordt niet concreet ingegaan.

Het MER (pag. 12) stelt dat de kraakinstallaties NAK 3 en 4 door een verschuiving in het produktenpakket meer propeen gaan produceren en dat 10-15 kiloton propeen per jaar van elders zal worden aangevoerd. In hoeverre deze vergrotingen van de propeenproductie en de propeenaanvoer wat betreft veiligheidsaspecten (positieve of negatieve) consequenties zullen hebben ten opzichte van de huidige situatie van aan- en afvoer, kan op grond van het verstrekte materiaal niet worden beoordeeld. Eventueel zal dit in het kader van een aanvullende vergunningprocedure nog aan de orde moeten komen.

Aanvullende informatie zal ondermeer beschikbaar komen in de vorm van een MCA-analyse, een storingsanalyse, een arbeidsveiligheidsrapport en een externe veiligheidsrapport (voor het gehele DSM-complex).

3.5.6 Kosten

Hoewel kostenaspecten niet tot een verplicht onderdeel van een MER behoren, dienen daar waar kostenoverwegingen bij de afweging worden betrokken deze goed te zijn onderbouwd.

Bijvoorbeeld in het MER is het meest milieuvriendelijke alternatief (PPF 1 + 2 extra) met betrekking tot geluid en lucht, met name ten aanzien van de emissiepunten 10 tot en met 13 naar de lucht, niet uitgewerkt omdat verdergaande maatregelen niet reëel worden geacht, omdat ze te duur zouden zijn. Deze argumentatie wordt niet overtuigend onderbouwd en is bovendien in strijd met richtlijn 5.1.4, die stelt dat varianten, die bijzonder milieuvriendelijk zijn, maar (op het eerste gezicht) economisch minder aantrekkelijk lijken, niet bij voorbaat mogen worden uitgesloten. De aanvullende nota met betrekking tot geluid gaat weliswaar nader in op kosten, maar doet dit naar de mening van de Commissie op een te globale wijze. Hetzelfde geldt voor de maatregelen inzake de luchtemissiepunten 10 tot en met 13.

3.6 Vergelijking van de alternatieven/varianten

Artikel 41 j, eerste lid onder f van de Wabm:

Het MER bevat tenminste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven"*.

In aanvulling op het voorafgaande kan worden opgemerkt, dat voor een aantal soorten emissies de vergelijking met betreffende normen en streefwaarden summier is uitgewerkt (zie echter MER pag. 67). Ook het

aandeel van de voorgenomen activiteit (PPF 1 + PPF 2) aan de doelstellingen van de KWS-2000 plannen om de emissies van DSM in 2000 met tenminste 1000 ton per jaar terug te brengen, is wat impliciet gebleven.

3.7 Leemten in kennis en informatie

Artikel 41 j, eerste lid onder g van de Wabm:

Het MER bevat tenminste: *"een overzicht van leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens"*.

Het MER somt in par. 9.1 een aantal leemten in kennis op. Daarbij ontbreekt nog het punt:

- de verdere ontwikkeling van productieprocessen en katalysatorsystemen waardoor het produktenpakket kan worden geproduceerd zonder gebruikmaking van oplosmiddel en/of uitwasmiddel, zodat emissies van deze stoffen worden voorkomen.

3.8 Evaluatie achteraf / monitoring / nazorg

Aan het onderdeel evaluatie achteraf wordt slechts summier aandacht besteed (in par. 9.2 van het MER).

Het voorstel voor een controle- en registratieprogramma (zie MER pag. 7) dat DSM heeft opgesteld voor de provincie Limburg had in (een bijlage van) het MER kunnen worden opgenomen, zodat een ieder dat op zijn merites zou hebben kunnen beoordelen. In de te verlenen vergunningen zal nader aandacht aan evaluatie achteraf dienen te worden besteed, met name in verband met de nadere besluitvorming ten aanzien van de onzekerheden over geluidhindersanering en de luchtemissie-aspecten van het meest milieuvriendelijkste alternatief.

3.9 Vorm en presentatie van het MER

De inhoud van het MER, met daarin opgenomen de vergunningaanvragen, is duidelijk en goed leesbaar.

3.10 Samenvatting van het MER

Artikel 41 j, eerste lid onder h van de Wabm:

Het MER bevat tenminste: *"een samenvatting die een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven"*.

De samenvatting geeft de strekking van de hoofdtekst van het MER passend weer. Alleen de ontwikkelingen in de toepassingsmogelijkheden van een hoogactieve, uitwasvrije katalysator worden in de samenvatting niet vermeld.

B I J L A G E N

BEHORENDE BIJ

HET TOETSINGSADVIES
OVER HET MILIEU-EFFECTRAPPORT
POLYPROPEENFABRIEK DSM GELEEN

(Bijlagen 1 t/m 3)

Brief van Gedeputeerde Staten van Limburg met het verzoek om advies

Provincie
Limburg

Gedeputeerde
Staten

24 OKT. 1988	
Nr. 1537-88	Co/Sc/Sf/prec.
Doel: 173-77 +	173-60, 60a, 56, 78, 79, 80

Aan:
de Commissie voor de
milieu-effektrapportage
Postbus 2345
3500 GH Utrecht.

Maastricht: 18 oktober 1988

Hoofdgroep: VWM/M/MB	Toestel nr.: 7644	Nummer: Br 50375	Bijlagen: 4
-------------------------	----------------------	---------------------	----------------

Onderwerp:
Polypropeenfabriek DSM Geleen.

1. Polypropeenfabriek DSM Geleen.

Hierbij delen wij U mede, dat op 12 augustus 1988 bij ons is binnengekomen de aanvraag d.d. 11 augustus 1988 (ingeschreven onder no. Br 54272) van DSM Limburg B.V. te Geleen om vergunning ingevolge de Hinderwet, de Wet inzake de luchtverontreiniging en de Wet geluidhinder voor het uitbreiden van de Polypropeenfabriek op de Lokatie Kunststoffen van DSM te Geleen met een tweede produktiestraat.
Het MER Polypropeenfabriek is op dezelfde datum ingediend bij ons college en bij de provincie op 12 augustus 1988 ingeschreven onder no. Br 50375.

Het MER hebben wij getoetst aan de in de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm) gestelde regels voor de inhoud van het MER alsmede aan de richtlijnen, die wij voor het MER hebben vastgesteld bij besluit van 31 mei 1988.
De aanvraag om vergunning, het MER en onze opmerkingen daaromtrent treft U als bijlagen hierbij aan.

SVP bij beantwoording
datum en kenmerk
vermelden
Per brief één onderwerp

Bezoekadres:
Limburglaan 10
Maastricht
Randwyck

Postadres:
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
tel. 043 899999
telefax 043 618099
telex 56180

bankrekening NMB
67 94 11 372
postrekening
1060741

2. Periode, plaats en tijdstip waar stukken kunnen worden ingezien.

De stukken ten behoeve van de uitbreiding van de Polypropeenfabriek van DSM te Geleen worden ter inzage gelegd van 24 oktober tot 24 november 1988 tijdens kantooruren op de navolgende lokaties:

- het Provinciehuis te Maastricht in de bibliotheek, Limburglaan 10;
- het Gemeentehuis van Beek, Raadhuisstraat 9;
- het Gemeentehuis van Geleen, Markt 1 (waar de stukken bovendien woensdags van 17.00 tot 20.00 uur ter inzage liggen);
- het Gemeentehuis van Stein, Raadhuisplein 1.

3. Lijst van ter inzage liggende stukken.

De navolgende stukken zullen ter inzage worden gelegd:

1. De vergunningaanvraag voor de uitbreiding van de Polypropeenfabriek met een tweede produktiestraat.
2. De richtlijnen voor het milieu-effektrapport van Gedeputeerde Staten van Limburg, d.d. 31 mei 1988.
3. Het Milieu-Effekt-Rapport (MER) voor een tweede produktiestraat van de Polypropeenfabriek op de Lokatie Kunststoffen van DSM te Geleen.
4. De opmerkingen van Gedeputeerde Staten van Limburg omtrent het milieu-effektrapport.
5. Eventuele aanvullende informatie van DSM met betrekking tot de onderdelen geluid en toxiciteit.

4. Inspraakmogelijkheden op de aanvraag om vergunning en het milieu-effektenrapport (MER).

Tot 24 november 1988 is het voor inspecteurs mogelijk schriftelijk bezwaar te maken tegen het verlenen van de aangevraagde vergunning(en) en opmerkingen te maken over het milieu-effektrapport (MER). De inspraakreacties kunnen worden ingediend bij het bevoegd gezag (Gedeputeerde Staten van Limburg) en worden ter kennis gebracht aan de opsteller van het MER (DSM Limburg B.V.). Uw Commissie voor de beoordeling van het MER en de wettelijke adviseurs en worden ter inzage gelegd. De hoorzitting voor het maken van mondelinge bezwaren tegen de aanvraag om vergunning en het MER zal worden gehouden op woensdag 9 november 1988, om 19.00 uur, in de raadszaal van het gemeentehuis te Geleen.

Wij verzoeken U overeenkomstig het gestelde in artikel 41z van de Wabm advies uit te brengen over het MER Polypropeenfabriek.

Gedeputeerde Staten van Limburg.

 .voorzitter.

 .griffier.

SAMENSTELLING VAN DE WERKGROEP VAN DE COMMISSIE
VOOR DE MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

De werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage die het onderhavige toetsingsadvies over de inhoud van het milieu-effectrapport inzake de uitbreiding van de polypropeenfabriek van DSM met een tweede produktiestraat heeft opgesteld, staat onder voorzitterschap van ir. K.H. Veldhuis.

In de werkgroep hebben voorts zitting:

- ing. W.G. Been, wonende te Schiedam
- ing. A.J. Dragt, wonende te Leusden
- dr.ing. A. von Meier, wonende te Nieuw Vennep
- dr. R. Schilt, wonende te Hilversum

Ir. R.I. Seijffers is als secretaris van de werkgroep opgetreden.

BIJLAGE 3

LIJST VAN INSPRAAKREACTIES

nr.	datum	Persoon of instantie	Datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	10-11-88	Milieuactiegroep twee minuten voor twaalf, Heerlen	24-11-1988
2.	23-11-88	Directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie in de provincie Limburg	28-11-1988
3.	24-11-88	Gemeente Geleen	28-11-1988
4.	23-11-88	Stichting Graetheidecomité te Urmond	29-11-1988